

Nacionalna komisija za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma

STRATEGIJA ZA PREVENCIJU I SUZBIJANJE TERORIZMA, PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA

Vlada Crne Gore

Podgorica, 16/3/2015

SKRAĆENICE

ANB	Agencija za nacionalnu bezbjednost
CBCG	Centralna Banka Crne Gore
EU	Evropska unija
FATF	Radna grupa za finansijske mjere protiv pranja novca
MONEYVAL	Komitet eksperata Savjeta Evrope za ocjenu sprovođenja mjera protiv pranja novca i finansiranja
MO	Ministarstvo odbrane
MUP/UP	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije
MVPiEI	Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija
MF	Ministarstvo finansija
MP	Ministarstvo pravde
MS	Ministarstvo saobraćaja
ME	Ministarstvo ekonomije
MID	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije
NATO	Sjeverno-Atlantski Savez
OEBS	Organizacija za evropsku bezbjednost i saradnju
SE	Savjet Evrope
SPNFT	Sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma
UN	Ujedinjene nacije
USPNFT	Uprava za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma
VDT	Vrhovno državno tužilaštvo
VS	Viši sud

SADRŽAJ

UVOD	4
OPIS POSTOJEĆEG STANJA U CRNOJ GORI U DIJELU PREVENCIJE I SUZBIJANJA TERORIZMA, PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA.....	6
VIZIJA I MISIJA.....	8
STRATEŠKI CILJEVI.....	9
I TERORIZAM.....	10
1. Pravni i institucionalni okvir za prevenciju i suzbijanje terorizma.....	10
1.1 Nacionalni pravni okvir	10
1.2 Međunarodni pravni okvir	11
1.3 Institucionalni okvir.....	11
1.4 Suzbijanje i prevencija terorizma.....	14
1.5 Ciljevi koje je potrebno razraditi u Akcionom planu za sprovođenje Strategije.....	16
II PRANJE NOVCA I FINANSIRANJE TERORIZMA.....	18
2.1 Pravni nacionalni i međunarodni okvir za prevenciju i suzbijanje pranja novca i finansiranja terorizma.....	18
2.2 Ciljevi koje je potrebno razraditi u Akcionom planu za sprovođenje Strategije.....	20
PRAĆENJE SPROVOĐENJA STRETEGIJE ZA PREVENCIJU I SUZBIJANJE TERORIZMA, PRANJE NOVCA I FINANSIRANJE TERORIZMA.....	21
Aneks I.....	22
AKCIONI PLAN ZA SPROVOĐENJA STRETEGIJE ZA PREVENCIJU I SUZBIJANJE TERORIZMA, PRANJE NOVCA I FINANSIRANJE TERORIZMA	24

UVOD

Polazeći od bezbjednosnih interesa Crne Gore, vodeći računa o opredjeljenjima utvrđenim u Ustavu Crne Gore, kao što su: sloboda, jednakost, ljudska prava, nacionalna i rodna ravnopravnost, socijalna pravda, imovinska sigurnost, očuvanje prirode i životne sredine, vladavina prava i demokratija, u cilju obezbjeđivanja stabilnosti, zaštite života i imovine građana, nadležni organi Crne Gore su koordiniranim djelovanjem izradili novu Strategiju za prevenciju i suzbijanje terorizma, sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma¹. Strategija predstavlja drugi strateški dokument² koji na cjelovit način prikazuje nacionalnu politiku Crne Gore u prevenciji i suzbijanju terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma koji se odnosi na period 2015-2018 godina.

Iako se Strategija prvenstveno zasniva na principima i vrijednostima definisanim u Ustavu Crne Gore, ona također slijedi i nadopunjuje se sa ostalim strateškim dokumentima Crne Gore: Strategijom nacionalne bezbjednosti, Strategijom odbrane, Strategijom za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, Strategijom za malo i lako naoružanje.

U kontekstu ostvarivanja spoljno-političkih ciljeva Crne Gore - punopravno članstvo u NATO i Evropsku uniju, odnosno razvoj regionalne saradnje sa susjednim zemljama konstatovana je potreba za uspostavljanjem adekvatne ravnoteže između većeg otvaranja crnogorskog društva u skladu sa savremenim uslovima karakterističnim za razvijene zemlje i njegove dugoročne stabilnosti i bezbjednosti. Težnja da se pridruži savremenim evropskim i evroatlanskim zajednicama koje počivaju na slobodnom kretanju ljudi, robe, usluga i kapitala, Crna Gora je izložena riziku određenih bezbjednosnih prijetnji, zbog čega je potrebno uložiti maksimalne napore da bi se prepoznali svi mehanizmi koji će ublažiti i onemogućiti djelovanje utvrđenih rizika.

Kada je riječ o metodološkom pristupu izrade ovog dokumenta, Strategija je zasnovana na analizi stanja i projekciji razvoja međunarodnih bezbjednosnih integracija, karakteristikama savremenih izazova i prijetnji u oblastima terorizma, sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, što predstavlja preduslov za određivanje strateških ciljeva, kao i za planiranje budućih aktivnosti neophodnih za ostvarivanje vizije Strategije.

Analiza stanja vršena je na osnovu: izvještaja i preporuka relevantnih institucija; analiza statističkih podataka iz izvještaja: o sumnjivim gotovinskim transakcijama, o krivičnim djelima, o stanju kriminaliteta i njegovim pojavnim oblicima, o predikatnim krivičnim djelima i dr. Takođe, Strategija slijedi i one ciljeve i vrijednosti koji su definisani u Globalnoj protivterorističkoj strategiji Ujedinjenih nacija i Protivterorističkoj strategiji Evropske unije (EU), kao i druge osnovne protiv terorističke dokumente Ujedinjenih nacija (UN), Evropske unije (EU), Organizacije Sjevernoatlantskog saveza (NATO), Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju (OEBS) i Savjeta Evrope (SE).

Takođe, posebna pažnja je usmjerena na podizanju svijesti kako državnih organa koji su direktno uključeni u sprovođenje ove politike, tako i opšte javnosti Crne Gore o značaju ovog pitanja, odnosno značaju opredjeljivanja tehničkih, kadrovskih i finansijskih sredstava za realizacije ove

¹ U daljem tekstu: Strategija.

² Prethodna Strategija Crne Gore važila je za period 2010-2014 godina

Strategije. Poseban vid komunikacije u tom kontekstu treba ostvariti sa nevladinim sektorom i medijima.

Izradom ovog dokumenta Crna Gora želi ukazati da prevencija i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma ne predstavlja pitanje kojim se isključivo trebaju baviti vojne, policijske i obavještajne službe, već pitanje koje treba da osnaži kulturu vođenja mirnog dijaloga i međureligijske i međukulturalne tolerancije.

OPIS POSTOJEĆEG STANJA U CRNOJ GORI U DIJELU PREVENCIJE I SUZBIJANJA TERORIZMA, PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA

Prepoznajući terorizam kao jednu od najvećih bezbjednosnih pijetnji 21. vijeka, kao i krivična djela pranja novca i finansiranja terorizma, Crna Gora je 2010. godine izradila prvu Strategiju za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma koja je obuhvatila period 2010-2014.

Implementacija ove Strategije realizovana je sprovođenjem mjera iz dva dvogodišnja Akciona plana³. Implementaciju Strategije, odnosno Akcionih planova pratila je Nacionalna komisija, čiji sastav čine predstavnici: Ministarstva odbrane, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstva finansija, Uprave policije, Agencije za nacionalnu bezbjednost, Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, Vrhovnog državnog tužilaštva/Specijalni tužilac za borbu protiv korupcije, organizovanog kriminala, terorizma i ratnih zločina, Viši sud Podgorica, i Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore.

U cilju adekvatnijeg rada na operativnom nivou, a u kontekstu aktuelnih dešavanja i kvalitetnog, koordiniranog i usaglašenog djelovanja nadležnih organa u prevenciji i suzbijanju terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma, realizaciji prethodne Strategije doprinijele su aktivnosti radnog tima na operativno-ekspertskom nivou koji ostvaruje svakodnevnu komunikaciju sa ciljem razmjene informacija, sprovođenja mjera, odnosno blagovremenog informisanja nadležnih struktura o potencijalnim ili realnim prijetnjama i postignutim rezultatima u oblasti jačanja kapaciteta i operativnosti bezbjednosnih struktura u ovoj oblasti.

Značaj implementacije ove politike i potreba za koordiniranim višeagencijskim djelovanjem jačaju opredjeljenje glavnih odgovornih institucija da nastave da preduzimaju aktivnosti u dijelu unaprjeđivanja pravnog i institucionalnog okvira za borbu protiv terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma kroz poboljšanje tehničkih i administrativnih kapaciteta u ovoj oblasti, podizanje svijest kod službenika svih relevantnih državnih organa sa ovlašćenjima reagovanja po osnovu ovih pitanja i razvijanje konstantne i fokusirane saradnje uključenih institucija na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou. U skladu sa tim, posebna pažnja mora biti usmjerena na jačanje međunarodne saradnje, obezbjeđivanje tehničke podrške u cilju jačanja crnogorskih kapaciteta u ovim oblastima djelovanja.

Crna Gora se može pohvaliti razvijenom sviješću o multikulturalnosti svog društva i suživota različitih naroda, religija i etničke pripadnosti. Crna Gora je država građana i do sada nije evidentirano izvršenje djela terorizma ili vršenje akata nasilja prema pojedinim nacionalnim, vjerskim ili drugim grupacijama. Dakle, nije počinjen i evidentiran nijedan akt koji bi se po svojim elementima mogao označiti kao teroristički, odnosno djelo iz kojeg su proistekle neposredne posljedice po život i imovinu građana i države.

Na području Crne Gore zaključno sa polovinom 2014. godine nije izvršeno niti jedno krivično djelo koje se može svrstati u terorizam. Nema ni potvrđujućih podataka da se Crna Gora koristi za

³ Akcioni plan 2010-2012 i Akcioni plan 2013-2014

pripremu takvih akata, ali se i dalje oni ne isključuju, već su prepoznati kao bezbjednosni rizik i prijetnja u odnosu na koju treba preventivno djelovati.

VIZIJA I MISIJA

Neselektivni ciljevi ugrožavanja sigurnosti građana i njihove imovine predstavljaju kriminalnu aktivnost definisanu Krivičnim zakonikom Crne Gore i kao takvi ne mogu se ni pod kakvim okolnostima opravdati. Izradom nove Strategije želi se iskazati opredjeljenje Crne Gore da, kroz postupak evropskih i evroatlantskih integracija, zajednički djeluje sa drugim državama i međunarodnim organizacijama, u cilju jačanja bezbjednosti na nacionalnom, regionalnom i globalnom nivou.

U tom kontekstu, želi se ostvariti vizija:

Građani i vrijednosti Crne Gore zaštićeni od prijetnji terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma.

Ostvarenje navedene vizije realizovaće se implementacijom misije:

Crna Gora izgradila koordiniran i efikasan sistem za suzbijanje i prevenciju od terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma zasnovan na savremenim standardima, uz poštovanje ljudskih prava, i saradnji između nadležnih institucija na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou.

STRATEŠKI CILJEVI

Izradu ovog dokumenta opredijelili su procijenjeni rizici i prijetnje po bezbjednost građana Crne Gore sa aspekta procjene od terorističkih napada, pranja novca i finansiranja terorizma. U tom kontekstu sve aktivnosti na internom i međunarodnom planu relevantnih državnih organa Crne Gore treba usmjeriti na ispunjavanje sljedećih strateških ciljeva:

- ❖ Promovisanje demokratskih vrijednosti, poštovanjem ljudskih prava, rodne, nacionalne i međuvjerske ravnopravnosti i tolerancije, borbom protiv radikalizma pravovremeno identifikovati uzroke koje podstiču građane da se okreću terorizmu;
- ❖ Unaprijeđenje državnih granica, značajnih infrastrukturnih i saobraćajnih objekata zaštititi građane i imovine;
- ❖ Razviti nove i unaprijediti postojeće kapacitete nadležnih državnih organa sa ciljem minimiziranja posljedica terorističkog napada;
- ❖ Unaprijediti komunikaciju i koordinaciju nadležnih organa, koji će znati da na adekvatan način da odgovore tj. reaguju protiv ekstremista i svih lica koji im pružaju logističku, finansijsku i svaki drugi vid podrške;
- ❖ Krivično goniti teroriste i lica koja im na bilo koji način pružaju podršku (logističku ili finansijsku) i dovesti ih pred lice pravde;
- ❖ Unaprijeđenje saradnje na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou doprinoseći borbi protiv terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma;

I TERORIZAM

Terorizam, najveća bezbjednosna prijetnja 21. vijeka predstavlja izazov za svaku državu koja svoje bezbjednosne resurse u ovoj oblasti mora usmjeriti na dva kolosjeka: preventivno djelovanje na pojavu svakog vida radikalnih/ekstremnih ideologija koje ugrožavaju sigurnost građana i njihove imovine i adekvatno reagovanje, svim raspoloživim sredstvima, na svaki akt koji se može okarakterisati kao krivično djelo terorizma u cilju zaštite nacionalne bezbjednosti Crne Gore i svih njenih građana.

1 Pravni i institucionalni okvir za prevenciju i suzbijanje terorizma

1.1 Nacionalni pravni okvir

Uspostavljanje savremenog i sveobuhvatnog zakonodavnog okvira, u skladu sa relevantnim međunarodnim standardima, predstavlja jedan od ključnih preduslova za efikasnu prevenciju i suzbijanje terorizma.

Organi nadležni za prevenciju i suzbijanje terorizma vrše stalnu procjenu djelotvornosti zakonskog okvira i vode računa o njegovom unapređenju u skladu sa potrebama. Nadležnost, ovlaštenja i postupanje državnih organa koji učestvuju u borbi protiv terorizma uređuje više zakona, koji se odnose na ovu krivično-pravnu oblast ili upućuju na nju:

- Krivični zakonik („Službeni list RCG“, broj 70/03 i 47/06 i „Službeni list CG“, broj 40/08, 25/10, 32/11, 40/13 i 56/13);
- Zakonik o krivičnom postupku („Službeni list CG“, broj 57/09, 49/10 i 47/14);
- Zakon o državnom tužilaštvu („Službeni list RCG“, broj 69/03 i „Službeni list CG“, broj 40/08, 39/11 i 46/13);
- Zakon o sudovima („Službeni list RCG“, broj 5/02, 49/04 i „Službeni list CG“, broj 22/08, 39/11, 46/13 i 48/13);
- Zakon o unutrašnjim poslovima („Službeni list Crne Gore“, broj 44/12, 36/13, 1/15)
- Zakon o odbrani („Službeni list CG“, br. 86/09, 88/09, 25/10, 40/11 i 14/12);
- Zakon o Vojsci Crne Gore („Službeni list CG“, br. 88/09, 75/10, 40/11 i 32/14);
- Zakon o osnovama obavještajno bezbjednosnog sektora („Službeni list CG“, br. 28/14);
- Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Službeni list CG“, broj 33/14);
- Zakon o Agenciji za nacionalnu bezbjednost („Službeni list RCG“, broj 28/05 i „Službeni list CG“, broj 86/09, 73/10, 20/11, 08/15);
- Zakon o azilu („Službeni list RCG“, broj 45/06, 73/10 i 40/11);
- Zakon o graničnoj kontroli („Službeni list CG“, broj 72/09, 39/13);
- Zakon o strancima („Službeni list CG“, broj 56/14)
- Zakon o putnim ispravama („Službeni list CG“, broj 21/08, 25/08 i 39/13);
- Zakon o zaštiti podataka o ličnosti („Službeni list CG“, broj 79/08, 70/09 i 44/12);

- Zakon o tajnosti podataka („Službeni list CG“, br. 14/08, 76/09, 41/10, 40/11, 38/12, 44/12, 14/13).

1.2 Međunarodni pravni okvir

Crna Gora je potpisnica velikog broja konvencija koje tretiraju oblast borbe protiv terorizma, a koje su donijele Organizacija Ujedinjenih nacija i Savjet Evrope. U cilju pridruživanja Evropskoj uniji, Crna Gora sprovodi zajedničku poziciju 2001/931/CFSP koja se odnosi na primjenu specifičnih mjera protiv terorizma. Crna Gora, takođe, na ovom planu, unapređuje saradnju u skladu sa Rezolucijom 1373 (2001), Rezolucijom 1535 (2004), Rezolucijom 1624 (2005) Rezolucijom 2178 (2014) i drugim relevantnim rezolucijama UN, međunarodnim konvencijama i drugim instrumentima. Crna Gora, preko stalnog predstavnika, aktivno saraduje sa Antiterorističkim komitetom (ATK) Savjeta bezbjednosti UN-a, osnovanim Rezolucijom 1373 (2001), a sprovodi i Rezoluciju Savjeta bezbjednosti UN 1540 u skladu sa izrađenim Akcionim planom. Djelujući u okviru različitih međunarodnih organizacija - posebno Ujedinjenih nacija i Savjeta Evrope, Crna Gora je postala strana ugovornica niza međunarodno - pravnih instrumenata, koji su dati u Aneksu I.

Sporazumi o međusobnoj pravnoj pomoći i izručivanju su takođe od velikog značaja za uspješnu implementaciju mehanizama za borbu protiv terorizma. Ovi sporazumi predstavljaju osnov saradnje između zakonodavnih, pravosudnih i izvršnih organa vlasti u različitim zemljama prilikom sprovođenja zajedničkih istraga i izručivanje osumnjičenih okrivljenih lica.

1.3 Institucionalni okvir

Ministarstvo unutrašnjih poslova vrši poslove uprave koji se odnose na: analitičko praćenje stanja i strateško planiranje u oblasti borbe protiv kriminaliteta, javnog reda i mira, bezbjednosti saobraćaja i drugim oblastima policijskog rada i djelovanja, instruktivno djelovanje za sprovođenje strategija i politike u ovim oblastima; nadzor i unutrašnju kontrolu nad vršenjem policijskih poslova i procedura, stručnosti, zakonitosti i efikasnosti obavljanja policijskih poslova; predlaganje, praćenje i primjenu mehanizama za efikasnu borbu protiv trgovine ljudima; državljanstvo, putne isprave, useljavanje, davanje azila, naturalizaciju, lične karte, prebivalište i u vezi sa tim vođenje propisanih registara; jedinstveni matični broj, lično ime, matične registre; evidenciju vozila i vozača; nabavljanje oružja i djelova za oružje; prevoz naoružanja, vojne opreme i robe dvostruke namjene kopnenim i vodenim putem; zaštitu podataka o ličnosti; proizvodnju, promet i prevoz eksplozivnih materija; promet, prevoz i uskladištenje zapaljivih tečnosti i gasova; prevoz nezapaljivih opasnih tečnosti i gasova, prevoz eksploziva; upravljanje rizicima, upravljanje zaštitom i spašavanjem u vanrednim situacijama i upravljanje sanacijom posljedica u vanrednim situacijama (zemljotresi, požari i druge prirodne i tehničko-tehnološke katastrofe); poslove civilne zaštite, kao dio integrisanog sistema upravljanja vanrednim situacijama; oblast državne uprave u dijelu organizacije, načina i metoda rada, upravljanja, odgovornosti, odnosa, saradnje, javnosti i transparentnosti rada organa državne uprave; oblast službeničkih odnosa, kancelarijskog poslovanja, opšteg upravnog postupka i inspekcijaskog nadzora; inspekcijaski nadzor u okviru nadležnosti i ovlašćenja utvrđenih propisima o sistemu državne uprave, radnim odnosima u

organima državne uprave i lokalne samouprave i upravnom rješavanju; nevladine organizacije, političke partije, evidentiranje prijava vjerskih zajednica; pečate državnih organa; organizaciju i djelokrug lokalne samouprave, funkcionisanje i primjenu propisa iz oblasti lokalne samouprave iz nadležnosti ovog ministarstva, teritorijalnu organizaciju lokalne samouprave, međunarodnu saradnju jedinica lokalne samouprave sa jedinicama lokalne samouprave drugih država; sprovođenje međunarodnih ugovora iz nadležnosti ministarstva; davanje mišljenja na predloge zakona i drugih propisa ili opštih akata koji se odnose na pitanja u vezi sa državnom upravom i lokalnom samoupravom, kao i na predloge zakona kojima se uređuju odstupanja od opšteg upravnog postupka; bezbjednost državne granice; integrisano upravljanje granicom, organizaciju i finansiranje izgradnje, rekonstrukcije, modernizacije i održavanje graničnih prelaza; graničnu liniju u dijelu nadležnosti ministarstva; izradu strategije srednjoročnog programa i godišnjih planova upravljanja graničnim prelazima; davanje u zakup objekata ili dijelova objekata na graničnim prelazima; usklađivanje domaćih propisa iz okvira svoje nadležnosti sa pravnim poretom Evropske unije; saradnju sa međunarodnim i regionalnim organizacijama; vođenje propisanih evidencija; upravni nadzor u oblastima za koje je ministarstvo osnovano, kao i druge poslove koji su mu određeni u nadležnost.

Ministarstvo pravde obavlja poslove državne uprave koji se odnose na: krivično zakonodavstvo, međunarodnu pravnu pomoć; poslove izrade strategija, projekata i programa i praćenja njihove realizacije; izradu potrebnih izvještaja i mjera za sprovođenje ratifikovanih konvencija iz oblasti pravosuđa; pripremu, izradu i izvršenje međunarodnih ugovora u oblasti međunarodne pomoći; izradu zakona i podzakonskih propisa i njihovog sprovođenja, koji se odnose na organizaciju, nadležnost i rad sudova, državnog tužioca i organa za prekršaje, advokaturu i pravnu pomoć.

Ministarstvo odbrane predlaže Plan odbrane Crne Gore; predlaže organizacijsko-formacijsku strukturu i veličinu Vojske; utvrđuje sadržaj i način izrade Plana odbrane Crne Gore; obezbjeđuje izvršavanje odluka i drugih akata Predsjednika Crne Gore i Vlade koje se odnose na poslove sistema odbrane; izvršava utvrđenu politiku odbrane; organizuje i izvršava međunarodnu saradnju u oblasti odbrane; organizuje elektronske komunikacije i zaštitu informacija za potrebe sistema odbrane; organizuje i vrši vojno obavještajne, kontraobavještajne i bezbjednosne poslove; vrši i druge poslove u skladu sa zakonom. **Odjeljenje za vojno obavještajne i bezbjednosne poslove**, kao organizaciona jedinica Ministarstva odbrane, organizuje i vrši vojno obavještajne, kontraobavještajne i bezbjednosne poslove u Ministarstvu i Vojsci.

Agencija za nacionalnu bezbjednost, primjenom posebnih metoda i sredstava utvrđenih zakonom, prikuplja podatke i informacije o potencijalnim opasnostima, planovima ili namjerama organizacija, grupa i pojedinaca usmjerenih protiv teritorijalnog integriteta, bezbjednosti i Ustavom utvrđenog poretka države i ukazuje na potencijalne izazove, rizike i prijetnje po bezbjednost.

Vojska Crne Gore u skladu sa Strategijom odbrane Crne Gore i Zakonom o odbrani, između ostalog, vrši poslove koji se odnose na: pružanje pomoći Upravi policije u borbi protiv terorizma, kao i podršku civilnim institucijama prilikom prirodnih i vještački izazvanih katastrofa i u drugim kriznim situacijama.

Uprava policije vrši poslove koji se odnose na: zaštitu bezbjednosti građana i Ustavom utvrđenih sloboda i prava; zaštitu imovine; sprječavanje vršenja i otkrivanje krivičnih djela i prekršaja; pronalaženje i hvatanje učinilaca krivičnih djela i prekršaja i njihovo dovođenje pred nadležne

organe; održavanje javnog reda i mira; obezbjeđivanje javnih skupova i drugih okupljanja građana; obezbjeđivanje određenih ličnosti i objekata; nadzor i kontrolu bezbjednosti u saobraćaju; nadzor i obezbjeđenje državne granice i vršenje granične kontrole; kontrolu kretanja i boravka stranaca; obezbjeđivanje uslova za nesmetan rad sudova, održavanje reda, zaštitu lica i imovine; kriminalistička vještačenja i istraživanja, kriminalističke i druge evidencije; međunarodnu policijsku saradnju; izradu analiza, elaborata, studija i praćenje određenih bezbjednosnih pitanja; kao i druge poslove koji su joj određeni u nadležnost.

Uprava za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, shodno Zakonu o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, vrši poslove uprave koji se odnose na otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma utvrđene ovim Zakonom i drugim propisima. Uprava za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma organizovana je kao finansijsko obavještajna služba administrativnog tipa. Uprava vrši poslove u vezi otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma koji se odnose na prikupljanje, analiziranje i dostavljanje nadležnim organima podataka, informacija i dokumentacije potrebnih za otkrivanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Direkcija za zaštitu tajnih podataka u skladu sa Zakonom o tajnosti podataka, organizuje vršenje poslova organa u vezi sa razmjenom tajnih podataka sa stranim državama i međunarodnim organizacijama, posredstvom Centralnog registra, vrši poslove izdavanja dozvola za pristup tajnim podacima fizičkim (Personal Security Clearance) i pravnim licima (Facility Security Clearance), kao i inspekcijki nadzor nad sprovođenjem Zakona i primjenom međunarodnih ugovora. U skladu sa Sporazumom o bezbjednosti infromacija, u dijelu koji se tiče razmjene i zaštite NATO tajnih podataka, Direkcija je označena kao NSA (National Security Authority).

Vrhovno državno tužilaštvo je za poslove suzbijanja korupcije uspostavilo Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina kojim rukovodi specijalni tužilac, a koje postupa pred višim sudovima. Odjeljenje rukovodi prekrivičnim postupkom, usmjerava rad Uprave policije i preduzima potrebne mjere radi otkrivanja krivičnih djela iz svoje nadležnosti; zahtijeva sprovođenje istrage, podiže i zastupa optužnice i preduzima druge zakonom predviđene radnje i mjere u cilju zapljene i oduzimanja predmeta i imovine stečene krivičnim djelima.

Specijalizovano odjeljenje Višeg suda u Podgorici i u Bijelom Polju nadležno je za suđenje u predmetima krivičnih djela organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina.

Ostali organi državne uprave, koordinirano sa glavnim nosiocima realizacije ove strategije, učestvuju u prevenciji i suzbijanju terorizma u domenu svojih nadležnosti.

1.4 Suzbijanje i prevencija terorizma

Ispunjavanje vizije bezbjednog društva borba protiv terorizma odvijaće se kroz pet oblasti:

- Prevencija terorizma
- Suzbijanje terorizma
- Zaštita
- Saniranje od terorističkog napada
- Krivično gonjenje i procesuiranje lica i subjekata povezanih sa krivičnim djelom terorizma

Sprječavanje terorizma se odnosi na blagovremeno preduzimanje radnji u cilju preduprjeđivanja pojedinca ili grupe da izvrše krivično djelo terorizma. Pored izrazito pozitivnih trendova koje je globalizacija donijela, kao što su brzina prenosa informacije, aktivna komunikacija i svakodnevni razvoj informacionih tehnologija, ona je korišćenjem tih resursa omogućila lakši pristup radikalnim idejama, kao i lakše stupanje u kontakt sa pojedincima/grupama koji će pružiti obuku ili finansije za nasilno sprovođenje tih radikalnih ideja odnosno teroristički napad. Da bi se pojedinac uključio u terorizam potrebno je da sprovede određene aktivnosti, tako da je realizacija jedne ovakve ideje uveliko ojačana procesom globalizacije.

Crna Gora je uspješan primjer zemlje u Evropi koju karakteriše multikulturalnost. U okvirima crnogorskih granica godinama žive različiti narodi, etničke grupe, religije. Svi oni zajedno, svojom tradicijom i kulturom, doprinijeli su današnjem načinu života na ovim prostorima. Međutim, nedostatak političke ili ekonomske perspektive, nepostojanje mogućnosti za obrazovanje, brza ali nekontrolisana modernizacija može negativno uticati na određene pojedince, koji se mogu okrenuti radikalnim ideologijama koje vode u ekstremizam sa ciljem nasilničkog djelovanja protiv života i imovine građana Crne Gore, što predstavlja rizik po bezbjednost Crne Gore.

„Uspješna komunikacija između različitih kulturnih modela veliki je izazov, jer kulture ugrađuju u ljude način mišljenja, viđenja stvari, slušanja i interpretacije riješenog. Iste riječi mogu imati (i po pravilu imaju) različita značenja za ljude različitih kultura, iako oni govore „istim jezikom“. Ukoliko su kulturni modeli naizgled sličniji, utoliko je teže precizno definisati potencijalne tačke nesporazuma/sukoba i preventivno djelovati na njih. Razumijevanje i saradnja različitih kulturnih modela u širem teritorijalnom, nacionalnom ili globalnom okruženju moguće je samo ako postoji efikasan mehanizam za prevazilaženje međukulturnog sukoba (potencijalno mogućeg u svakom multikulturnom, dakle, praktično u svakom društvu).“⁴

U cilju unaprjeđivanja vrijednosti crnogorskog društva i uspostavljanja ravnoteže između pozitivnih i negativnih efekata globalizacije potrebno je pravovremeno detektovati neželjene aktivnosti angažovanjem svih raspoloživih resursa Crne Gore, od relevantnih državnih organa (obavještajnih i kontraobavještajnih, policijskih, vojnih), pa do uključivanja cjelokupne političke, intelektualne i akademske zajednice, civilnog sektora, i medija koji će promovisati i nastaviti da promovišu toleranciju i suživot različitih kultura koje su vjetrovi istorije nastanili na današnjem prostoru Crne Gore.

⁴ Hamdija Šarkinović „Multikulturalnost u Crnoj Gori“, MATICA, zima 2013/proljeće 2014

Potrebno je preduzeti mjere koje će promovisati poštovanje ljudskih prava, onemogućiti aktivnosti na propagiranju radikalnih/ekstremističkih ideologija, uspostaviti čvrst pravni okvir za sprečavanje pozivanja i regrutovanja crnogorskih građana za odlazak na strana ratišta (tzv. strani borci), spriječiti njihov pristup terorističkoj obuci i jačati saradnju u ovoj oblasti sa partnerskim zemljama na regionalnom i međunarodnom planu.

Pored sigurnosti građana od izuzetnog značaja je preduzimanje mjera u cilju zaštite i odbrane ključnih objekata u Crnoj Gori. Ovdje prije svega treba voditi računa da se smanji njihova ranjivost od eventualnog napada, odnosno o smanjenju efekta od izvršenog napada na određene objekte.

Takođe, u cilju sprječavanja slobodnog kretanja terorista ili terorističkih grupa potrebno je dodatno ojačati kontrolu državne granice i to jačanjem kopnene, pomorske i vazdušne bezbjednosti; jačati kapacitete Granične policije i Uprave carina, kao i voditi računa o bezbjednosti putnih i ličnih dokumenata.

Socijalna i politička stabilnost, kao i dugoročni ekonomski razvoj imaju direktan uticaj na sistem odbrane i bezbjednosti. Zato je od vitalnog značaja unaprijediti sve kapacitete sistema odbrane i bezbjednosti u cilju borbe protiv terorizma, kako bi se identifikovale potrebe za sprječavanje konflikata i nasilnog ekstremizma. Smanjenje siromaštva i razvoj društva je moguć samo ukoliko postoje institucije i mehanizmi koji mogu obezbijediti bezbejdnost i sigurnost građana. Zato se ovom pitanju mora posvetiti konstantna i dugoročna pažnja.

Imajući u vidu pozicioniranje Crne Gore kao atraktivne turističke destinacije na globalnom nivou, kao i dosadašnje međunarodno iskustvo koje je pokazalo da je cilj terorista ugrožavanje života što većeg broja nevinih ljudi na jednom mjestu, prvenstveno na mjestima kao što su aerodromi, željezničke stanice, autobuske stanice, luke, vazduhoplovi i druga prevozna sredstva, samostalno i u saradnji sa međunarodnim partnerima, potrebno je raditi na podizanju standarda u bezbjednosti transporta ljudi i roba. To prvenstveno podrazumijeva poboljšanje zaštite vazdušne, pomorske, drumske i željezničke infrastrukture (aerodromi, luke, tuneli, mostovi, itd.) od prijetnji terorizma.

U cilju zaštite saobraćajne infrastrukture potrebno je sprovesti sigurnosna istraživanja u kontekstu terorizma, sa posebnim osvrtom na smanjenje ugroženosti od fizičkog i elektronskog napada. Takođe, potrebno je ulagati sredstva u razvoj i unaprjeđenje informacionih tehnologija koje se koriste u razmjeni podataka o putnicima, evidentiranju putničkih dokumenata, čime se na samoj granici započinje zaštita naših građana.

Koristeći istraživačke napore i iskustva zemalja Evropske unije, nadležne institucije treba da jačaju kvalitet rada i koordinaciju prilikom izrade metodologija za zaštitu javnih mjesta sa velikim brojem posjetilaca (javna okupljanja, koncerti, sportski događaji, manifestacije i sl.).

Nijedna zemlja, danas, ne može tvrditi da je imuna na terorizam. Rizik od terorističkih napada uvijek postoji i odgovorne institucije moraju izgraditi kapacitete koji će biti u mogućnosti na pravi način odgovoriti na njih.

Posljedice terorističkih napada, često, se mogu poistovjetiti sa posljedicama nastalim usljed prirodnih katastrofa ili tehnoloških akcidenata. Zato se sistem kontrole i upravljanja posljedicama od prirodno ili vještački izazvanih katastrofa može koristiti i za ublažavanje efekata terorističkog

napada. U takvim situacijama potrebno je potpuno korišćenje postojećih kapaciteta svih institucija u čiju nadležnost spadaju ove aktivnosti. Imajući u vidu aspiracije Crne Gore u kontekstu evropskih i NATO integracija, potrebno je raditi na razvoju interoperabilnosti naših odbrambeno-bezbjednosnih struktura sa EU i NATO kriznim koordinacionim aranžmanima osiguranja koherentnosti odgovora na terorističke napade.

Kada je riječ o počiniocima ovog krivičnog djela, Crna Gora će primjenjivati domaće i međunarodne zakonske obaveze koje se tiču terorizma. S tim u vezi, lica koja sprovode aktivnosti propagiranja i podstrekivanja na terorizam, regrutovanja crnogorskih građana za terorističke napade, logistička podrška i finansiranje krivičnih djela terorizma, biće procesuirana odnosno gonjena u skladu sa Krivičnim zakonom Crne Gore. Organi za sprovođenje zakona i sudovi sprovodiće svoje aktivnosti uz poštovanje osnovnih ljudskih prava i sloboda, kao i odredbe međunarodnog prava⁵. Takođe, Crna Gora će nastaviti da razvija nacionalne sposobnosti i mehanizme potrebne za adekvatno procesuiranje počinilaca/pomagača krivičnog djela terorizma.

1.5 Ciljevi koje je potrebno razraditi u Akcionom planu za sprovođenje Strategije

PREVENCIJA TERORIZMA	
Cilj 1	Usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa međunarodnom pravnom tekovinom;
Cilj 2	Jačanje kadrovskih i materijalno-tehničkih kapaciteta relevantnih državnih organa;
Cilj 3	Usavršavanje i unaprjeđenje administrativnih kapaciteta relevantnih državnih organa
Cilj 4	Jačanje obavještajnih kapaciteta Crne Gore;
Cilj 5	Jačanje saradnje između policije i zajednice u cilju prevencije ekstremizma i radikalizacije koja vodi u terorizam;
SUZBIJANJE TERORIZMA	
Cilj 6	Unaprijeđeni mehanizmi za izradu procjene opasnosti od terorizma;
Cilj 7	Unaprijeđeni mehanizmi za praćenje širenja vjerskog radikalizma i ekstremističkog djelovanja pojedinaca i grupa u Crnoj Gori;
ZAŠTITA OD TERORIZMA	
Cilj 8	Unaprijeđeni mehanizmi za razvijanje i jačanje zaštite infrastrukturnih objekata od posebnog značaja na teritoriji Crne Gore;

⁵ U Crnoj Gori, osnov za ukazivanje međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima sadržan je u multilateralnim i bilateralnim međunarodnim ugovorima, kao i u Zakonu o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima i Zakoniku o krivičnom postupku. Međunarodna pravosudna saradnja u krivičnim stvarima ostvaruje se na osnovu 26 multilateralnih ugovora Savjeta Evrope i Ujedinjenih Nacija. Osim toga, pravna pomoć u krivičnim stvarima uređena je i bilateralnim međunarodnim ugovorima.

Cilj 9	Unaprijeđeni mehanizmi za jačanje sistema zaštite i nadzora državne granice;
Cilj 10	Unaprijeđen sistem kontrole prometa, transporta, skladištenja, čuvanja i održavanja oružja, eksploziva i drugih sredstava koja se mogu iskoristiti za terorističke napade, te roba dvostruke namjene;
Cilj 11	Poboljšanje bezbjednosti u kopnenom, vodenom i vazdušnom saobraćaju;
KRIVIČNO GONJENJE I PROCESUIRANJE	
Cilj 12	Efikasno sprovođenje krivičnog gonjenja i procesuiranja izvršilaca, suučesnika i drugih lica koja su na bilo koji način povezana sa terorističim aktivnostima;
SANIRANJE ŠTETE OD TERORISTIČKIH NAPADA	
Cilj 13	Unaprijeđeni i razvijeni nacionalni kapaciteti nužni za saniranje posljedica napada i revitalizaciju oštećenih sistema;
Cilj 14	Razvijeni mehanizmi spašavanja ljudi, materijalnih i kulturnih dobara i životne sredine;

II PRANJE NOVCA I FINANSIRANJE TERORIZMA

Za pripremu terorističkih aktivnosti i njihovu realizaciju, jedan od ključnih preduslova jeste obezbjeđenje finansijskih sredstava. Ova sredstva su obično stečena na nelegalan način. Pranje novca i finansiranje terorizma predstavljaju globalne probleme, koji imaju negativne efekte na ekonomsku, političku, bezbjednosnu i socijalnu strukturu svake zemlje. Posljedice pranja novca i finansiranja terorizma su: podrivanje stabilnosti i efikasnosti finansijskog sistema zemlje, ekonomski poremećaji i nestabilnost, ugrožavanje planiranih reformi, smanjenje sigurnosti ulaganja i investiranja i ugrožavanje kako nacionalne, tako i međunarodne bezbjednosti.

2.1 Pravni nacionalni i međunarodni okvir za prevenciju i suzbijanje pranja novca i finansiranja terorizma

S obzirom da pranje novca predstavlja kriminalnu djelatnost sa visokim stepenom društvene opasnosti, pri čemu se ovo krivično djelo teško otkriva i dokazuje, to borba protiv pranja novca i finansiranja terorizma podrazumijeva i jačanje administrativnih, tehničkih, kadrovskih i materijalnih uslova za rad institucija za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma. Crna Gora ulaže velike napore na stvaranju adekvatnih pravnih pretpostavki i jačanju institucija uključenih u sistem sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma. Ove institucije su: Ministarstvo finansija, sudstvo i tužilaštvo, Uprava policije, Uprava za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, Agencija za nacionalnu bezbjednost, Uprava carina, Poreska uprava. Nadležnost, ovlašćenja i postupanje navedenih državnih organa, koji učestvuju u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma, uređuje više zakona, koji se odnose na ovu krivično-pravnu oblast:

- Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma («Službeni list CG», broj 33/14);
- Krivični zakonik («Službeni list RCG», broj 70/03, 47/06 i «Službeni list CG» broj 40/08, 25/10);
- Zakonik o krivičnom postupku («Službeni list CG», broj 57/09, 49/10 i 47/14);
- Zakon o bankama («Službeni list CG», broj 17/08, 44/10, 40/11);
- Carinski zakon („Službeni list RCG“, br. 7/02, 38/02, 72/02, 21/03, 29/05, 66/06 i Službeni list CG, broj 21/08, 73/10, 01/11, 40/11, 28/12 i 62/13);
- Zakon o osiguranju («Službeni list RCG», broj 78/06, 19/07 i «Službeni list CG» broj 53/09, 73/10, 40/11, 45/12 i 06/13);
- Zakon o dobrovoljnim penzijskim fondovima («Službeni list RCG», broj 78/06 i 14/07);
- Zakon o finansijskom lizingu («Službeni list RCG», broj 81/05 i "Službeni list CG", 73/10 i 40/11);
- Zakon o igrama na sreću («Službeni list RCG», broj 52/04 i «Službeni list CG» broj 13/07, 73/10, 40/11 i 63/13);
- Zakon o hartijama od vrijednosti («Službeni list RCG», broj 59/00, 10/01, 43/10, 28/06 i «Službeni list CG», broj 53/09, 73/10, 40/11 i 06/13);
- Zakon o investicionim fondovima («Službeni list RCG», broj 54/11);
- Zakon o edukaciji u pravosudnim organima («Službeni list RCG», broj 27/06);

- Zakon o računovodstvu i reviziji («Službeni list RCG», broj 69/05 i «Službeni list CG» broj 80/08, 32/11);
- Zakon o platnom prometu («Službeni list CG», broj 62/13 i 06/14);
- Zakon o Državnoj revizorskoj instituciji («Službeni list RCG» broj 28/04, 27/06, 78/06 i «Službeni list CG» broj 17/07, 73/10, 40/11, 31/14);
- Zakon o Centralnoj banci Crne Gore («Službeni list RCG» broj 52/00, 53/00, 47/01 i «Službeni list CG» 40/10, 46/10, 06/13);
- Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima («Službeni list CG» broj 4/08, 36/13);
- Zakon o staranju o privremeno i trajno oduzetoj imovini («Službeni list CG» br. 49/08, 31/12);
- Zakon o odgovornosti pravnih lica za krivična djela («Službeni list RCG» br. 2/07, 13/07 i «Službeni list CG», br. 30/12);
- Zakon o državnoj imovini («Službeni list CG» broj 21/09, 40/11)

Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, usklađen je sa zahtjevima međunarodnih organizacija i institucija i relevantnim propisima iz oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma i to:

- Novim preporukama FATF-a (40+8+1);
- Preporukama Moneyval-a (Mjere protiv pranja novca i finansiranja terorizma pri Savjetu Evrope),
- Direktivom 2005/60/EC Evropskog Parlamenta i Savjeta od 26. oktobra 2005. godine o prevenciji upotrebe finansijskog sistema u svrhe pranja novca i finansiranja terorizma;
- Direktivom 2006/70/EC od 1. avgusta 2006. godine, koja je postavila mjere za primjenu Direktive 2005/60/E3 Evropskog Parlamenta i Savjeta u vezi sa definicijom "politički eksponiranog lica" i tehničkim kriterijumima za pojednostavljenu proceduru provjere identiteta i praćenja poslovanja klijenta i za izuzetke na osnovu finansijskih aktivnosti koje se sprovode povremeno ili na veoma ograničenim osnovama (32002L0092);
- Međunarodnom konvencijom UN-a o suzbijanju finansiranja terorizma;

U tom smislu Crna Gora će kontinuirano raditi na usaglašavanju sa relevantnim međunarodnim propisima, koji definišu oblast SPNFT, kao što su:

- preporuke MONEYVAL-a,
- novim Preporukama FATF-a,
- Direktivom 2005/60/EC Evropskog Parlamenta i Savjeta od 26.10. 2005. god. o sprječavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhe pranja novca i finansiranja terorizma (32005L0060),
- Direktivom 2006/70/EC od 1. avgusta, 2006. godine, koja je postavila mjere za primjenu direktive 2005/60/E3 Evropskog Parlamenta i Savjeta u vezi sa definicijom "politički eksponiranog lica" i tehničkim kriterijumima za pojednostavljenu proceduru provjere identiteta i praćenje poslovanja klijenta i za izuzetke na osnovu finansijskih aktivnosti koje se sprovode povremeno ili na veoma ograničenim osnovama (32002L0092),
- Međunarodnom Konvencijom UN-a o suzbijanju finansiranja terorizma, usvojena 9. decembra 1999. godine.

Nadležni organi sistema za sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma izradiće Nacionalnu procjenu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma za naredni period, kojom će identifikovati, procijeniti, i razumjeti rizike od pranja novca i finansiranja terorizma za Crnu Goru, i na osnovu toga usvojiti odgovarajuće mjere u cilju smanjenja identifikovanih rizika. Značaj Nacionalne procjene rizika se ogleda u usmjeravanju materijalnih, tehničkih i ljudskih resursa države na područja najvećeg rizika.

U cilju ispunjenja obaveza Crne Gore u pristupnim pregovorima sa EU i unapređenju institucionalnog i zakonodavnog okvira u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, Crna Gora će usvajati i implementirati preporuke Radne grupe za finansijske mjere protiv pranja novca (FATF), na osnovu kojih će se izvršiti analiza i izmjene zakona i propisa, u vezi sa mogućom zloupotrebom neprofitnih organizacija u cilju finansiranja terorizma.

U dijelu unaprjeđenja zakonodavnog okvira i prihvatanja međunarodnih standarda u oblasti prevencije i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, Crna Gora će za polaznu osnovu imati razmjenu postojećih iskustava i informacija o vrstama i načinima razmjene obavještajnih podataka nadležnih institucija zemalja regiona. Imajući u vidu da navedene pojave prevazilaze nacionalne okvire, zemlje regiona su zauzele jedinstveni stav da nosioci posla u razvoju sistema za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma budu finansijsko-obavještajne službe.

Crna Gora će doprinositi suzbijanju pranja novca i finansiranja terorizma na regionalnom i globalnom planu, ispunjavanjem obaveza koje proističu iz članstva u međunarodnim organizacijama, kao i intenzivnom saradnjom sa nadležnim organima drugih država putem razmjene podataka.

2.2 Ciljevi koje je potrebno razraditi u Akcionom planu za sprovođenje Strategije

PRANJE NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA	
Cilj 15	Utvrđena procjena opasnosti od pranja novca i finansiranja terorizma;
Cilj 16	Unaprijeđenje normativno-pravnog okvira;
Cilj 17	Razvijeni kadrovski i materijalno-tehnički kapaciteti;
Cilj 18	Unaprijeđena institucionalna saradnja u cilju efikasne razmjene podataka;
Cilj 19	Unaprijeđena međunarodna saradnja;
Cilj 20	Jačanje kapaciteta kroz sprovođenje obuka i usavršavanja;
Cilj 21	Primijenjene preporuke MONEYVAL-a;
Cilj 22	Jačanje nadzora nad obveznicima Zakona o SPNFT;

SPROVOĐENJE STRATEGIJE ZA PREVENCIJU I SUZBIJANJE TERORIZMA, PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA

Sprovođenje Strategije podrazumijeva koordinirano djelovanje svih nadležnih državnih organa uključenih u borbu protiv terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma.

U skladu sa dinamikom sprovođenja Strategije 2010-2014, ministar odbrane obrazovala je Nacionalnu komisiju za sprovođenje Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma, koja će nastaviti da vrši nadzor nad sprovođenjem i ove Strategije 2015-2018.

Zadatak Nacionalne komisije je da:

- rukovodi, organizuje, koordinira i prati aktivnosti državnih organa, organa državne uprave i drugih nadležnih institucija u sprovođenju Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma;
- utvrđuje prioritete, dinamiku i rokove realizacije i ocjenjuje postignute rezultate u implementaciji ove strategije, aktivnosti i mjere iz akcionih planova;
- dostavlja, po potrebi, Vladi Crne Gore Izvještaje o realizovanim aktivnostima, uz ocjenu stanja i prijedlog daljih mjera, a najmanje dva puta godišnje.

Sastav Nacionalne komisije čine predstavnici državnih organa u čijoj je nadležnosti sprovođenje nacionalnih politika u oblasti borbe protiv terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma:

- Ministarstvo odbrane
- Ministarstvo unutrašnjih poslova
- Ministarstvo pravde
- Ministarstvo finansija
- Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija
- Agencija za nacionalnu bezbjednost
- Uprava policije
- Uprava za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma
- Vrhovno državno tužilaštvo
- Viši sud Podgorica
- Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore

U cilju konkretne saradnje na operativnom nivou potrebno je da radni tim na ekspertsko-operativnom nivou nastavi sa radom i izvještava Nacionalnu komisiju o svakodnevnoj implementaciji nacionalne politike u dijelu prevencije i suzbijanja terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma.

Takođe, Akcioni plan koji čini sastavni dio ove Strategije urađen je za period 2015.-2016.godina i u skladu sa situacijom na terenu podložan je reviziji i ažuriranju.

Konvencije Ujedinjenih nacija:

Konvenciju UN-a protiv transnacionalnog organizovanog kriminala sa pratećim protokolima ("Službeni list SRJ" broj 6/2001), preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Konvencija Ujedinjenih nacija o protivzakonitom prometu opojnih droga i psihotropnih supstanci (Bečka konvencija), ("Službeni list SFRJ - Međunarodni ugovori" broj 14/90), preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Konvencija o krivičnim djelima i nekim drugim aktima izvršenim u vazduhoplovima ("Službeni list SFRJ-Međunarodni ugovori" broj 47/70), preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Međunarodna konvencija protiv uzimanja talaca („Sl. list SFRJ-Međunarodni ugovori" broj 09/84), preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Krivično pravna Konvencija o korupciji ("Službeni list SRJ-Međunarodni ugovori" br.02/02 i „Sl. list RCG" 18/05), preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Međunarodna Konvencija o suzbijanju finansiranja terorizma ("Službeni list SRJ" br.07/02), preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Međunarodna konvenciju o sprječavanju terorističkih napada bombama ("Službeni list SRJ" br.12/02), preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Konvencija UN protiv korupcije ("Službeni list SCG-Međunarodni ugovori" broj 11/05), preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Međunarodna Konvencija o sprječavanju akata međunarodnog terorizma ("Službeni list SCG-Međunarodni ugovori" broj 02/06), preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Međunarodna konvencija o sprječavanju akata nuklearnog terorizma („Službeni list SCG-Međunarodni ugovori" broj 2/2006). preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Protokol o suzbijanju nezakonitih akata nasilja na aerodromima koji služe međunarodnom saobraćaju ("Službeni list SFRJ-Međunarodni ugovori" broj 14/89); preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Protokol protiv nezakonite proizvodnje i prometa vatrenim oružjem, njegovim djelovima, sklopovima i municijom kojim se dopunjava Konvencija UN-a protiv transnacionalnog organizovanog kriminala ("Službeni list SCG-Međunarodni ugovori" broj 11/05), preuzet sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Crna Gora je ratifikovala

Dodatni Protokol uz Krivično-pravnu konvenciju o korupciji («Službeni list CG» broj 11/07)

Konvencija o kasetnoj municiji («Službeni list CG-Međunarodni ugovori» broj 4/09)

Konvencije Savjeta Evrope:

Konvencija o zaštiti lica u odnosu na automatsku obradu ličnih podataka ("Službeni list SRJ" broj 01/92), preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Evropska konvencija o ekstradiciji sa dodatnim protokolima ("Službeni list SRJ" br.10/01), preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Evropska konvencija o transferu osuđenih lica sa dodatnim protokolom ("Službeni list SRJ broj 04/01), preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Evropska konvencija o suzbijanju terorizma ("Službeni list SRJ" broj 10/01), preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Evropska konvencija o prenosu postupka u krivičnim stvarima ("Službeni list SRJ" br.10/01), preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Evropska konvencija o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima sa dodatnim protokolom ("Službeni list SRJ" broj 10/01 i "Službeni list SCG-Međunarodni ugovori" broj 2/06), preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Evropska Konvencija o međunarodnom važenju krivičnih presuda sa dodacima ("Službeni list SFRJ-Međunarodni ugovori" broj 13/02 i 02/06), preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

Sporazum o saradnji u cilju sprječavanja i borbe protiv prekograničnog kriminala ("Službeni list SCG-Međunarodni ugovori" broj 05/03), preuzeta sukcesijom, stupila na snagu 03.06.2006. godine

CRNA GORA
VLADA CRNE GORE

**NACIONALNA KOMISIJA ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE ZA PREVENCIJU I SUZBIJANJE TERORIZMA, PRANJA NOVCA
I FINANSIRANJA TERORIZMA 2015-2018**

AKCIONI PLAN 2015-2016

Podgorica, 16. mart, 2015.

R. Br.	CILJ	MJERA	NADLEŽNI ORGAN	ROK	INDIKATORI USPJEHA
I TERORIZAM					
1. PREVENCIJA TERORIZMA					
1.	Usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa međunarodnom pravnom tekovinom	1.1. Donijeti Zakon o dopuni Krivičnog zakonika Crne Gore u cilju inkriminisanja stranih boraca	Ministarstvo pravde, Vlada CG, Skupština CG, Generalni sekretarijat sudskog savjeta	2015	Donijet Zakon o dopuni Krivičnog zakonika Crne Gore u skladu sa Rezolucijom UN o stranim borcima 2178 (2014) Rezultati implementacije zakona
		1.2. Donošenje Pravilnika o tehničkim zahtjevima i postupcima za ocjenjivanje usaglašenosti eksplozivnih materija, kao i znakovi i način označavanja eksplozivnih materija	Ministarstvo unutrašnjih poslova	2015	Donešen pravilnik Ispitivanje standarda eksploziva, sledljivost eksploziva (kretanje eksploziva)
		1.3. Donošenje Pravilnika o sadržaju zahtjeva i dokumentacije za izdavanje mišljenja i saglasnosti, bezbjednosna rastojanja i granice zona opasnosti za sve tipove proizvodnih i skladišnih objekata, uslovi koje moraju da ispunjavaju proizvodni i skladišni objekti, lokacija i način njihovog fizičkog i tehničkog obezbjeđenja	Ministarstvo unutrašnjih poslova	2015	Donešen pravilnik Definisani bezbjednosni uslovi koje mora da ispuni proizvodni i skladišni objekat
		1.4. Utvrđivanje predloga Zakona o nuklearnoj i radijacionoj sigurnosti i zaštiti od zračenja	Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Vlada CG,	2016	Utvrđen Predlog izmjena Zakona i predat Skupštini Rezultati implementacije Zakona

		1.5. Utvrđivanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o odbrani (u dijelu koji se odnosi na oblast vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova)	MO, Vlada CG,	2016	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o odbrani
		1.6. Donijeti Zakon o izmjenama i dopunama zakona o ANB	ANB, Vlada, Skupština CG	Jun 2015	Donijet Zakon o izmjenama i dopunama zakona o ANB
2.	Razvijeni kadrovski i materijalno-tehnički kapaciteti	2.1 Izrada novih pravilnika o organizaciji i sistematizaciji	MUP-UP MO, ANB	2015	Usvojeni pravilnici
		2.2. Regrutovanje potrebnog kadra	MUP-UP MO, ANB	Kontinuirano	Popunjenost u skladu sa sistematizacijom
		2.3. Objedinjavanje službeničkih mjesta kriminalističke policije koja se bave istragama krivičnih djela terorizma i sa njim povezanih krivičnih djela u jednu cjelinu	MUP-UP	Jun 2015	Objedinjena službenička mjesta
		2.4 Nabavka opreme	MUP-UP MO, ANB i ostali organi	Kontinuirano	Sačinjen plan potrebne opreme Nabavljena oprema
		3.1 Organizovati edukaciju za sudije i državne tužioce u pogledu poznavanja međunarodnih konvencija i zakona	Koordinacioni odbor, Centar za edukaciju nosilaca pravosudnih funkcija	Kontinuirano	Određena ciljna grupa Definisan plan obuke sa međunarodnim organizacijama Broj organizovanih obuka i broj učesnika

3.	Sprovedeni novi programi obuke i usavršavanja	3.2. Organizovati edukaciju za nosioce pravosudnih funkcija u pogledu primjene zakonskih propisa	Koordinacioni odbor, Centar za edukaciju nosilaca pravosudnih funkcija	Kontinuirano	Određena ciljna grupa Definisan plan obuke sa međunarodnim organizacijama Broj organizovanih obuka i broj učesnika
		3.3. Organizovati edukaciju za prepoznavanje i sprječavanje radikalizacije i ekstremizama koji potencijalno mogu prerasti u terorizam	MUP-UP, MO, ANB, Policijska Akademija i drugi organi	Kontinuirano	Broj organizovanih obuka i broj učesnika
		3.4. Realizacija i učešće na različitim oblicima obuke, na nacionalnom i međunarodnom nivou, na temu stranih boraca	MUP-UP, MO, ANB i drugi organi	Kontinuirano	Sačinjen plan potrebnih obuka Broj realizovanih obuka
		3.5. Obuka kadrova iz oblasti PDZ (protivdiverziona zaštita)	MUP-UP	2015-2016	Sačinjen plan potrebnih obuka Broj realizovanih obuka
		3.6. Sprovođenje obuka službenika kriminalističke policije koji rade na istragama terorizma i sa njim povezanih krivičnih djela	MUP-UP	Kontinuirano	Određena ciljna grupa Broj organizovanih obuka i broj učesnika
		3.7. Jačanje kapaciteta intervencijskih jedinica kroz intenziviranje specijalističkih obuka i kroz saradnju i razmjenu iskustava sa renomiranim specijalnim jedinicama regiona i šire	MUP-UP, MO	Kontinuirano	Određena ciljna grupa Broj organizovanih obuka i broj učesnika
		3.8. Učešće u zajedničkoj obuci sa snagama drugih institucija u Crnoj Gori; snagama NATO i drugim stranim oružanim snagama	MO, MUP-UP	Kontinuirano	Određena ciljna grupa Broj zajedničkih obuka i broj učesnika
		3.9. Sprovođenje specijalističkih obuka službenika ANB i MO (Odjeljenja za vojno obavještajne i bezbjednosne poslove), angažovanih na poslovima suprotstavljanja terorizmu	ANB, MO	Kontinuirano	Određena ciljna grupa Broj organizovanih obuka i broj učesnika

		3.10. Sprovođenje obuka iz domena zaštite i otklanjanja posljedica, požara, eksplozija i havarija (PEH); hemijsko biološko radiološko nuklearnih (HBRN) akcidenata; neeksplozivnih ubojnih sredstava (NUS) i drugih opasnih materija	MUP-UP, MO	Kontinuirano	Određena ciljna grupa Broj organizovanih obuka i broj učesnika
4.	Jačanje obavještajnog sistema	4.1. Potpisivanje Sporazuma o saradnji MUP-MO-ANB za potrebe razmjene podataka, mišljenja, predloga značajnih za efikasno suprostavljanje terorizmu i sa njim povezanim krivičnim djelima	MO, MUP, ANB	2016	Potpisan Sporazum, definisani mehanizmi saradnje
5.	Sprovođenje pristupa zasnovanog na odnosu zajednice i rada policije u cilju prevencije nasilnog ekstremizma i radikalizacije koja vodi ka terorizmu	5.1. Rad policije orjentisan ka lokalnoj zajednici	MUP-UP	Kontinuirano	Lokalna policija upoznata sa mjerama prepoznavanja pojava oblika nasilne radikalizacije i terorizma
2. SUZBIJANJE TERORIZMA					
6.	Procjena opasnosti od terorizma	6.1. Izrada procjene rizika i analiza opasnosti	Međuresorska radna grupa na operativnom/ekspertskom nivou	2015	Urađena metodologija za prikupljanje podataka neophodnih za izradu procjene rizika i analizu opasnosti Urađena procjena i analiza
7.	Unaprijeđeni mehanizmi za praćenje širenja vjerskog radikalizma i ekstremističko djelovanje pojedinaca i grupa u Crnoj Gori	7.1. Identifikovanje grupa podložnih uticajima nasilnog radikalizma i ekstremizma i potencijalne veze sa stranim borcima	Međuresorska radna grupa na operativnom/ekspertskom nivou	kontinuirano	Identifikovane grupe
		7.2. Suzbijanje nezakonitog prelaska državne granice	MUP/UP, ANB	kontinuirano	Broj otkrivenih lica na graničnim prelazima Broj otkrivenih lica van graničnih prelaza

		7.3. Otkrivanje lica po potjericama na graničnim prelazima upotrebom Interpolovog FIND sistema	MUP/UP	kontinuirano	Broj otkrivenih lica po međunarodnim i nacionalnim potjericama na graničnim prelazima
		7.4. Suzbijanje KD nedozvoljenog držanja oružja i eksplozivnih materija	MUP/UP, ANB	kontinuirano	Broj otkrivenih i procesuiranih lica/ grupa

3. ZAŠTITA OD TERORIZMA

8.	Unaprijeđeni mehanizmi za razvijanje i jačanje zaštite infrastrukturnih objekata od posebnog značaja na teritoriji Crne Gore	8.1. Identifikovanje nacionalne kritične infrastrukture	MUP, MO, ME, MID, MS	2016	Identifikovana nacionalna infrastruktura Pripremljena lista objekata kritične infrastrukture
		8.2. Utvrđivanje potrebnog stepena zaštite objekata od posebnog značaja na teritoriji Crne Gore	MUP-UP, MO i drugi organi	2016	Utvrđen potreban stepen zaštite objekata
		8.3. Ažuriranje propisa kojima se definiše obaveza zaštite objekata	MUP, MO, MID i drugi organi	Kontinuirano	Propisi ažurirani
		8.4. Rekonstrukcija skladišta oružja i minsko eksplozivnih sredstava MUP-a „ROGAMI“	MUP	Dec 2015	Instalirane mjere tehničke zaštite
9.	Unaprijeđeni mehanizmi za jačanje sistema zaštite i nadzora državne granice	9.1. Poboľšanje nadzora državne granice	MUP-UP	Kontinuirano	Urađena procjena ranjivosti granice
		9.2. Nabavka potrebne opreme	MUP-UP	Kontinuirano	Nabavljena oprema
10.	Unaprijeđeni sistem kontrole prometa, transporta, skladištenja, čuvanja i održavanja oružja, eksploziva i drugih sredstava koja	10.1. Provjera postojećeg sistema kontrole prometa, skladištenja i čuvanja oružja, eksploziva i drugih sredstava	MUP, MO	Kontinuirano	Pripremljen Izvještaj u vezi sa sprovedenim inspekcijom nadzorom, Predložene mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka
		10.2. Provjera postojećeg sistema nadzora prometa i korišćenja robe dvostruke namjene	MUP, ME	Kontinuirano	Pripremljen Izvještaj o izvršenom inspekcijom nadzoru i predložene mjere za otklanjanje utvrđenih nedostatak

	se mogu iskoristiti za terorističke napade, te roba dvostruke namjene	10.3. Podizanje svijesti inspeksijskih službi i pravnih lica u potrebi potpune primjene zakonskih odredbi	MUP, MO, Uprava za inspeksijski nadzor i drugi organi	Kontinuirano	Broj realizovanih seminara za inspeksijske službe i pravna lica o primjeni zakona kojima se uređuje ova oblast
11.	Poboljšanje bezbjednosti u kopnenom, vodenom i vazdušnom saobraćaju	11.1. Primjena međunarodne regulative i međunarodne prakse	MS	Kontinuirano	Uvedene nove prakse, Broj izvršenih kontrola, Sprovedene međuagencijske vježbe
4. KRIVIČNO GONJENJE I PROCESUIRANJE					
12.	Efikasno sprovođenje krivičnog gonjenja i procesuiranja izvršilaca, suočesnika i drugih lica koja su na bilo koji način povezana sa terorističkim aktivnostima	12.1. Saradnja VDT i policije	VDT, MUP-UP	Kontinuirano	Izveštaj o primjeni protokola o saradnji
		12.2. Sprovođenje finansijskih istraga za KD terorizma i sa njim povezanih krivičnih djela	VDT, MUP, USPNIFT	Kontinuirano	Broj istraga koje su rezultirale procesuiranjem
5. SANIRANJE ŠTETE OD TERORISTIČKOG NAPADA					
13.	Unaprijeđeni i razvijeni nacionalni kapaciteti nužni za saniranje posljedica napada i revitalizaciju oštećenih sistema	13.1. Provjera postojećih planova kroz izvođenje međuresorskih vježbi u različitim scenarijima i izrada novih planova	MUP i drugi organi	Kontinuirano	Provjereni postojeći planovi Urađeni planovi postupanja
14.	Razvijeni mehanizmi spašavanja ljudi, materijalnih i kulturnih dobara i životne sredine	14.2. Jačanje koordinacije i saradnje u cilju što adekvatnijeg angažovanja resursa službi zaštite i spašavanja	MUP i lokalne SZS	Kontinuirano	Broj zajedničkih intervencija

II PRANJE NOVCA I FINANSIRANJE TERORIZMA

15.	Utvrđena procjena opasnosti od pranja novca i finansiranja terorizma	15.1. Izrada nacionalne procjene rizika	MF, VDT, MUP-UP, USPNFT, CBCG i drugi organi	Sep 2015	Urađena nacionalna procjena rizika
16.	Unaprijeđenje normativno-pravnog okvira	16.1. Izrada smjernica o izradi analize rizika radi sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma	USPNFT	Dec 2015	Izrađene smjernice
		16.2. Dopuna liste indikatora za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija	MF, USPNFT	Kontinuirano	Broj dopunjenih indikatora
17.	Razvijeni kadrovski i materijalno-tehnički kapaciteti	17.1. Regrutovanje potrebnog kadra	USPNFT	Kontinuirano	Popunjenost u skladu sa sistematizacijom
		17.2. Donošenje organizacione strategije razvoja USPNFT	USPNFT	Jun 2015	Donešena strategija
		17.3. Nabavka IT opreme	USPNFT	2015-2016	Sačinjen plan potrebne opreme Nabavljena oprema
18.	Unaprijeđena institucionalna saradnja i cilju efikasne razmjene podataka	18.1. Procjena potrebe priključenja drugih državnih organa Memorandumu o saradnji i razmjeni podataka u oblasti SPNFT	USPNFT	2015-2016	Urađena procjena
		18.2. Efikasna međuinstitucionalna razmjena podataka	USPNFT, MUP-UP, VDT, ANB	Kontinuirano	Broj poslanih informacija i odgovora vezano za predmete u kojima postoji sumnja pranja novca, finansiranja terorizma i druga sa njima povezana krivična djela Informacije o mjerama i aktivnostima preduzetim na osnovu informacija dobijenih od USPNFT

19.	Unaprijeđena međunarodna saradnja	19.1. Potpisivanje sporazuma o saradnji sa stranim FOS	USPNFT	Kontinuirano	Broj potpisanih sporazuma sa stranim FOS
		19.2. Efikasna razmjena podataka, informacija i dokumentacije sa organima drugih država, kao i međunarodnim organizacijama	MP, MUP, VDT,USPNFT	Kontinuirano	Broj poslanih i primljenih zahtjeva roj poslanih i primljenih odgovora po zahtjevima
		19.3. Učešće u radu Egmont grupe, EAG i MONEYVAL-a	VDT, MP, MUP-UP, USPNFT, CBCG	Kontinuirano	Broj izvještaja o učešću na aktivnostima Egmont grupe,EAG i MONEYVAL-a
20.	Jačanje kapaciteta kroz sprovođenje obuka i usavršavanja	20.1. Učešće na seminarima, obukama i stručnim usavršavanjima, koje organizuju domaće i međunarodne institucije	VS,VDT,MUP-UP USPNFT	Kontinuirano	Broj sprovedenih obuka i broj učesnika
		20.2. Sprovođenje obuka za nadzorne organe	Nadzorni organi iz člana 94. Zakona o SPNFT	Kontinuirano	Broj sprovedenih obuka i broj učesnika
		20.3. Organizovanje seminara i savjetovanja za ovlašćena lica obveznika i zaposlene koji imaju direktan kontakt sa klijentima	USPNiFT i MUP-UP, u saradnji sa nadležnim organima	Kontinuirano	Broj sprovedenih obuka i broj učesnika
21.	Primijenjene preporuke MONEYVAL	21.1. Rad u skladu sa preporukama	MP,VDT,MUP-UP USPNFT, CBCG	Kontinuirano	Izvještaj o aktivnostima koje su preduzete u skladu sa preporukama MONEYVAL-a
22.	Jačanje nadzora nad obveznicima Zakona o SPNFT	22.1. Sprovođenje kontrole nad obveznicima primjene Zakona o SPNFT	Nadzorni organi iz člana 94. Zakona o SPNFT, Vijeće za prekršaje	Kontinuirano	Broj sprovedenih kontrola, podnijetih prekršajnih prijava i izrečenih kazni